

Het lijkt er op dat het nieuwe natuurbeheer in de Eempolders vruchten gaat afwerpen. Natuurmonumenten speculeert al over de terugkeer van de kemphaan, blijkt uit dit artikel, overgenomen uit De Gooi en Eemlander van 1 maart 2000.

Hans van Keken

Terugkeer van kemphaan in de Eempolders is kwestie van tijd

De natuur in de Eemlandse weilanden krijgt weer volop de kans. Niet overal, want agrariërs hebben het liefst grote, droge, strakke weilanden. Maar ook Natuurmonumenten heeft inmiddels heel wat hectares, waar weidevogels zich goed thuis voelen. En zelfs boeren werken hier en daar al mee. Aangetrokken door de rammelende geldbuidel van de provincie, die wil betalen voor elke grutto en kievit.

Eemland zal nooit meer worden wat het vroeger was. Kleinschalige weilanden, sloten vol met kikkers en de lucht vol vogels. De ruilverkaveling, later herinrichting genoemd, eiste zijn tol. De boer moest mee met zijn tijd. Net als iedereen.

Maar nu is er eigenlijk te veel landbouwgebied, en klinkt ook al jaren de roep om meer natuur. Na de herinrichting, die enkele jaren geleden van start ging, heeft Natuurmonumenten uiteindelijk zo'n 500 hectare natuurgebied in de Eemlandse polders. Nog niet echt veel, vergeleken met de uitgestrekte weidevelden van enkele duizenden hectaren tussen Eemmeer, Eemnes, Soest, Baarn en Amersfoort. Maar toch. De vogels hebben de weg erheen al gevonden.

Zo werden afgelopen maand onder meer honderden grutto's, en even zoveel kolganzen, bonte strandlopers,

Kemphanen

Tekening: E.Hasebroek

goudplevieren, kieviten en ook een handvol wulpen en kemphaantjes gezien. Teken dat er iets moois ontstaat in Eemland. Met name aan het einde van de nu nog doodlopende Cors Rijkseweg, in de Maatpolder, waar het land vol water staat. Een lust voor het oog en het oor van vogelaars. De oude, kronkelende zomerdijk van de Eem loopt dwars door het reservaat, met aan de ene kant de Noordpolder te Veld en aan de andere zijde de Maatpolder. Een gebied van in totaal 260 hectare. Het grootste aaneengesloten natuurgebied, terwijl polder Zeldert, ten zuiden van de A1 tegenover de Grote Melm in Soest, een ander belangrijk areaal is.

Rik Nieuwerf, beheerder van Natuurmonumenten: "We proberen die gebieden met elkaar te verbinden tot een groot net-

werk. Samen met de grond aan de zomerdijk en de uiterwaarden langs de Eem. Alleen rijksweg A1 is nog een barrière". Nieuwerf heeft een heilig doel: de terugkeer van de kemphaan. De meest kritische weidevogel. Als die wil baltsen

en nestelen in de Eempolders, gaat het ook goed met alle andere weidevogels. En hij is ervan overtuigd dat de kemphaan er komt. Binnen tien jaar. "Ons hele beheer is erop afgestemd. Eerst twee weken wat koeien laten grazen, om hier en daar het gras kort te krijgen. Dan tot half juli niet meer maaien, zodat de vogels alle tijd hebben om jongen te krijgen".

Waterpeil

Drie maanden geleden heeft Natuurmonumenten de Maatpolder geschikter gemaakt voor weidevogels. Het waterpeil is, net als in de natuur, in de winter hoog en in de zomer laag. Alleen wat hekken en rasters moeten nog geplaatst worden. Nu liggen er plannen voor fiets- en wandelpaden. Fietsen moet vanaf de Meentweg kunnen, langs het reservaat de

Noordpolder in tot de Ervenweg, om die dan in zuidelijke richting te vervolgen. Voor wandelaars is een pad over de Meentdijk, en ook de zomerdijk, die voor auto's zal worden afgesloten.

De paden zullen weliswaar een deel van het jaar worden gesloten, maar bij de Vogelwerkgroep klinken er los van alle lof ook wat bedenkingen.

"Wie controleert die afsluiting?

En verstoren wandelaars, met name in de winter, niet de schuwe kleine zwanen die met honderden neerstrijken?", vraagt Marc van Houten van de werkgroep zich af. Nieuwerf heeft toegezegd het in de gaten te houden.

Toevallig loopt parallel met de groei van de reservaten, het initiatief van Eemlandse boeren

om zich in te zetten voor bescherming van weidevogels. Gestimuleerd door de subsidie die daarmee te verdienen valt. Woordvoerder Ans van 't Klooster: "De markt vraagt om natuur en wij springen daarop in". In het gebied grenzend aan de reservaten gaat het om enkele tientallen hectaren, die met de hulp van vrijwilligers beheerd zullen worden.